

ผลการประชุมและการสัมมนาที่สำคัญของจีน

ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงมกราคม ๒๕๕๕ หน่วยงานของรัฐและเอกชนของจีนได้จัดประชุมสัมมนาด้านเศรษฐกิจมากมาย โดยมีงานที่สำคัญ ได้แก่ การประชุมคณะทำงานด้านเศรษฐกิจแห่งชาติ (Central Economic Work Conference: CEWC) ประจำปี ซึ่งเป็นการประชุมระดับสูงด้านเศรษฐกิจของจีน ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ และการประชุมด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเอกชนของจีน (Conference on the Development of Chinese Private Economy) เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ การประชุมสัมมนาดังกล่าวมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. เศรษฐกิจโลกกำลังเผชิญกับแรงต้านที่รุนแรง ท่ามกลางการค้าโลกที่อ่อนแอและตลาดการเงินที่ผันผวน ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนได้รับผลกระทบอย่างชัดเจนจากความผันผวนและชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกดังกล่าว โดยเฉพาะการขาดความสามารถในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในยุโรป สรุปว่า ผลกระทบดังกล่าวจะรุนแรงและขยายวงกว้างมากกว่าที่เคยประเมินไว้ แต่จะไม่พังครืนลง (Hard Landing)

นักเศรษฐศาสตร์ชั้นนำของจีนอย่างนายหลี่ อี้หนิง (Li Yining) ยังประเมินว่า ผลกระทบดังกล่าวจะรุนแรงกว่าของปี ๒๕๕๑ ด้วยเหตุผลสำคัญหลายประการ อาทิ การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในสหภาพยุโรป เงินเฟ้อที่สูงและผันผวน ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจที่สูง การแข็งค่าของเงินหยวนในระดับที่สูงขึ้น การแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นระหว่างธุรกิจภาคเอกชนกับรัฐวิสาหกิจของจีน และการควบคุมสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์สำหรับ SMEs

๒. ในปี ๒๕๕๕ จีนจะยังคงยึดนโยบายที่มุ่งเน้น “ความมีเสถียรภาพและความต่อเนื่อง” ทางเศรษฐกิจ และรักษานโยบายการเงินที่ “ระมัดระวัง” และนโยบายการคลังใน “เชิงรุก” โดยมีภารกิจสำคัญ ดังนี้

๒.๑ สร้างความเข้มแข็งและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมหภาค และรักษาการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพและแข็งแกร่ง

- ๑) รับเอานโยบายการเงินที่ระมัดระวังและนโยบายการคลังในเชิงรุกมาปรับใช้
- ๒) สานต่อการปรับโครงสร้างภาษี เพิ่มการลงทุนในสาธารณูปโภค และควบคุมหนี้ของรัฐบาลท้องถิ่น
- ๓) ปรับเปลี่ยนนโยบายการเงินให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจอย่างเหมาะสม ให้ประโยชน์จากโครงสร้างสินเชื่อ และลดความเสี่ยงทางการเงิน

๔) เพิ่มการลงทุนในภาคการเกษตร เกษตรกร ชนบท และการก่อสร้างที่พักอาศัย ราคาไม่แพง สนับสนุนในนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี การป้องกันสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพและโครงการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ

๒.๒ เสริมอุปทานสินค้าเกษตร

๑) เพิ่มเงินสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรและราคาประกันการรับซื้อ
๒) ควบคุมการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในชนบท รวมทั้งระบบชลประทาน ถนน และจุดส่งไฟฟ้า

๓) เพิ่มความพยายามในการให้การศึกษาภาคบังคับและประเพณีวิชาชีพแก่นักเรียนในชนบท และขยายระบบเงินบำนาญให้กว้างขวางมากขึ้น

๒.๓ เร่งการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

๑) กระตุ้นการบริโภคและเพิ่มรายได้ของประชาชน โดยเฉพาะที่มีรายได้น้อย
๒) กำหนดทิศทางของนวัตกรรม ปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิต
๓) ลดทอนกำลังการผลิตที่ล้าสมัย ส่งเสริมการควบรวมกิจการ พัฒนาพลังงานใหม่ กระตุ้นภาคบริการสมัยใหม่ เพิ่มพลังให้อุตสาหกรรมบันเทิง (วัฒนธรรม) และเพิ่มการประหยัดพลังงานและลดการปล่อยมลพิษ

๒.๔ สนับสนุนการปฏิรูปและการเปิดตลาดสู่ภายนอก

๑) เร่งปฏิรูปโครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่มและโครงการนำร่องของภาษีทรัพย์สิน (Property Tax) ปฏิรูประบบภาษีทรัพยากร (Resource Tax) และวิจัยถึงการปฏิรูปภาษีเพื่อการปกป้องสิ่งแวดล้อม

๒) เดินหน้าการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ย สนับสนุนการปฏิรูประบบการแลกเปลี่ยนเงินตราของเงินหยวน และสร้างเสถียรภาพพื้นฐานของเงินหยวน

๓) รักษาการเติบโตของการส่งออกที่มั่นคง ยกระดับโครงสร้างการส่งออก ขยายการนำเข้า และมุ่งหน้าสู่สมดุลทางการค้า

๔) ดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไปยังพื้นที่ตอนกลางและตะวันตกของจีน เพิ่มการลงทุนในต่างประเทศ และต่อสู้กับการกีดกันทางการค้าในทุกรูปแบบ

๒.๕ ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

๑) เพิ่มคุณภาพด้านการศึกษา ส่งเสริมการจ้างแรงงาน และสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น และกิจการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว

๒) ปรับปรุงความปลอดภัยในสังคม ขยายระบบบำนาญ และช่วยเหลือแรงงานที่อพยพไปทำงานนอกพื้นที่ในการจ้างงาน ที่พักอาศัย สุขอนามัย และการศึกษาของเด็ก

๓) จำกัดเงินทุน การก่อสร้าง การดำเนินการและการจัดการในโครงการที่พักอาศัย ที่ราคาไม่แพง ควบคุมตลาดอสังหาริมทรัพย์ต่อไป ตั้งราคาบ้านพักกลับสู่ระดับที่เหมาะสม เพิ่มอุปทาน บ้านพักเชิงพาณิชย์ และส่งเสริมการพัฒนาตลาดอสังหาริมทรัพย์

๓. ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐและเอกชนที่สำคัญ ดังนี้

๓.๑ การเน้นเป้าหมายในระยะยาว มากกว่าระยะสั้น

๓.๒ การปรับโครงสร้างเพื่อเพิ่มการบริโภคภายในประเทศ เพื่อขยายอุปสงค์

๓.๓ การมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมผ่านการวิจัยและพัฒนา และการผลิตที่ทันสมัย

๓.๔ การให้ความสำคัญกับ SMEs และกิจการขนาดจิ๋ว (Micro Enterprises)

โดยเฉพาะในเรื่องสินเชื่อ (จากสถิติพบว่า เพียงร้อยละ ๒๐ ของกิจการเหล่านี้เท่านั้นที่เข้าถึงแหล่งทุนในระบบ) และการจัดตั้งกองทุนสนับสนุน SMEs และ Micro Enterprises

๓.๕ การจัดระบบตลาดให้เกิดการแข่งขันที่เสรี การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการสร้างและดึงความสามารถจากทรัพยากรมนุษย์ที่มีพรสวรรค์

๓.๖ การรวมกลุ่มของ SMEs ในลักษณะ “คลัสเตอร์” เพื่อออกไปประกอบการในต่างประเทศ เพราะพบว่าด้วยวิธีการดังกล่าวช่วยลดอัตราการล้มเหลวของการประกอบการในต่างประเทศได้มาก และอาจอยู่ในรูปแบบของการร่วมลงทุนระหว่างรัฐวิสาหกิจและ SMEs ของจีนเพื่อลดกระแสต่อต้าน และข้อกังวลใจจากความไม่โปร่งใสของการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ

๓.๗ การเรียนรู้และพัฒนาการบริหารจัดการและการประกอบการที่เป็นมืออาชีพ

๓.๘ การมีมุมมองทางธุรกิจเชิงบวก

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

ดร. ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) ณ กรุงปักกิ่ง

๑๒ มกราคม ๒๕๕๕